

Seat No.

**M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-II Examination: March/April-2023
Marathi (Optional) Paper-VIII**

MARO24: Loksahiya V Lokakala (New Pattern 2022)

Day and Date: Monday, 15/05/2023

Total Marks: 60

Time: 1.00 PM To 3.00 PM

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 पोतराज हा कोणत्या देवाचा उपासक आहे
अ)तुळजाभवानी ब)अंबाबाई क)रेणूका ड)मरिआई
- 2 'लोकगीत नवेही नसते आणि जुनेही नसते' असे कोणी म्हटले आहे?
अ)जेकब ग्रीम ब)अलेक्झांडर क)जॉर्ज फॉस्टर ड)व्ही विल्यम
- 3 'संबळ' हे वाद्य कोणत्या कलाप्रकारासाठी वापरले जाते?
अ)गजीनृत्य ब)डहाका क)पोवाडा ड)गोंधळ
- 4 'लोकगीते लोकसाहित्याचा आत्मा आहे' असे कोणी म्हटले आहे?
अ)सरोजिनी बाबर ब)ना.रा.शेंडे क)गंगाधर मोरजे ड)विश्वनाथ शिंदे
- 5 लोकगीतांचे सर्वसमावेशक असे वर्गीकरण कोणी केले आहे ?
अ)म. सू. पाटील ब)शरद व्यवहारे क)डॉ. प्रभाकर मांडे ड)रा. चिं. ढेरे
- 6 महाराष्ट्रात गजीनृत्य सादर करणाऱ्या प्रदेशाला कोणत्या नावाने ओळखले जाते?
अ)खानदेश ब)माणदेश क)विदर्भ ड)मराठवाडा
- 7 लेझीम या खेळाचे प्रमुख प्रकार किती आहेत?
अ)तीन ब)दोन क)पाच ड)दहा
- 8 महाराष्ट्रात लळीताचे एकूण किती प्रकार प्रचलित आहेत?
अ)दोन ब)पाच क)चार ड)दहा
- 9 श्रावण महिन्यातील पहिला सण कोणता आहे ?
अ)होळी ब)दसरा क)नागपंचमी ड)रंगपंचमी
- 10 कशाचे साधन म्हणून कीर्तन परंपरा प्राचीन काळापासून प्रचलित आहे ?
अ)भक्ती ब)शक्ती क)उपासना ड)विधी
- 11 लोककथेत कोणता घटक महत्वपूर्ण मानला गेला आहे?
अ)कथाबीज ब)वस्तू क)घटना ड)पात्रे

- 12 'नाट्य हे सुफलीकरणाच्या विधीचे अवशेषरूप आहे' असे कोणत्या अभ्यासकाचे मत आहे?
अ) डॉ.सत्येंद्र ब)आनंदवर्धन क. फ्रेजर ड)डॉ.उपाध्याय
- 13 मानवी ज्ञानकक्षांना व साधनव्यवस्थांना अधिक व्यापकता कोण मिळवून देतात ?
अ)जीवन ब)समस्या क)नवीन शोध ड)विचार
- 14 'वेताळपंचविशी' हा ग्रंथ कोणी लिहिला आहे
अ)शिवदास ब) विष्णूशर्मा क)गौतम बुद्ध ड)शिवशरण
- 15 बंगालमध्ये कीर्तन हा कशाचा एक प्रकार मानला जातो ?
अ)लोकनाट्य ब)लोकनृत्य क)लोककला ड)लोकगीत

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 नागपंचमी
- 2 शेतकरी गीते
- 3 जोगवा
- 4 जातककथा

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 लोकगीत म्हणजे काय ते सांगून लोकगीतांचे वर्गीकरण करा?
- 2 लोकरंगभूमीचे विशेष स्पष्ट करा.
- 3 मराठी लोककथेची वैशिष्ट्ये सांगा?
- 4 लोककथेचा मूलघटकांचा परिचय करून द्या?

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 स्त्रियांच्या लोकगीतांचे विविध प्रकार उदाहरणासह सांगा?
- 2 लोकनाट्याचे प्रकार स्पष्ट करा?

Model Answer Paper

**M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-II Examination: March/April-2023
Marathi (Optional) Paper-VIII**

MARO24: Loksahiya V Lokakala (New Pattern 2022)

Day and Date: Monday, 15/05/2023

Total Marks: 60

Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 पोतराज हा कोणत्या देवाचा उपासक आहे

अ)तुळजाभवानी ब)अंबाबाई क)रेणूका ड)मरिआई

Option 4

2 'लोकगीत नवेही नसते आणि जुनेही नसते' असे कोणी म्हटले आहे?

अ)जेकब ग्रीम ब)अलेक्झांडर क)जॉर्ज फॉस्टर ड)व्ही विल्यम

Option 4

3 'संबळ' हे वाद्य कोणत्या कलाप्रकारासाठी वापरले जाते?

अ)गजीनृत्य ब)डहाका क)पोवाडा ड)गोंधळ

Option 4

4 'लोकगीते लोकसाहित्याचा आत्मा आहे' असे कोणी म्हटले आहे?

अ)सरोजिनी बाबर ब)ना.रा.शेंडे क)गंगाधर मोरजे ड)विश्वनाथ शिंदे

Option 2
5 लोकगीतांचे सर्वसमावेशक असे वर्गीकरण कोणी केले आहे ?
अ)म. सू. पाटील ब) शरद व्यवहारे क)डॉ. प्रभाकर मांडे ड)रा. चिं. ढेरे

Option 3
6 महाराष्ट्रात गजीनृत्य सादर करणाऱ्या प्रदेशाला कोणत्या नावाने ओळखले जाते?
अ) खानदेश ब)माणदेश क)विदर्भ ड)मराठवाडा

Option 2
7 लेझीम या खेळाचे प्रमुख प्रकार किती आहेत?
अ)तीन ब)दोन क)पाच ड)दहा

Option 1
8 महाराष्ट्रात लळीताचे एकूण किती प्रकार प्रचलित आहेत?
अ)दोन ब) पाच क)चार ड)दहा

Option 3
9 श्रावण महिन्यातील पहिला सण कोणता आहे ?
अ)होळी ब)दसरा क)नागपंचमी ड)रंगपंचमी

Option 3
10 कशाचे साधन म्हणून कीर्तन परंपरा प्राचीन काळापासून प्रचलित आहे ?
अ)भक्ती ब) शक्ती क)उपासना ड)विधी

Option 1
11 लोककथेत कोणता घटक महत्वपूर्ण मानला गेला आहे?
अ) कथाबीज ब)वस्तू क)घटना ड)पात्रे

Option 1
12 'नाट्य हे सुफलीकरणाच्या विधीचे अवशेषरूप आहे' असे कोणत्या अभ्यासकाचे मत आहे?
अ) डॉ.सत्येंद्र ब)आनंदवर्धन क. फ्रेजर ड)डॉ.उपाध्याय

Option 3
13 मानवी ज्ञानकक्षांना व साधनव्यवस्थांना अधिक व्यापकता कोण मिळवून देतात ?
अ)जीवन ब)समस्या क)नवीन शोध ड)विचार

Option 3
14 'वेताळपंचविशी' हा ग्रंथ कोणी लिहिला आहे
अ)शिवदास ब) विष्णूशर्मा क)गौतम बुद्ध ड)शिवशरण

Option 1
15 बंगालमध्ये कीर्तन हा कशाचा एक प्रकार मानला जातो ?
अ)लोकनाट्य ब)लोकनृत्य क)लोककला ड)लोकगीत

Option 2
Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

1 नागपंचमी
Ans:

2 शेतकरी गीते
Ans:

3 जोगवा
Ans:

4 जातककथा

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 लोकगीत म्हणजे काय ते सांगून लोकगीतांचे वर्गीकरण करा?

Ans:

2 लोकरंगभूमीचे विशेष स्पष्ट करा.

Ans:

3 मराठी लोककथेची वैशिष्ट्ये सांगा?

Ans:

4 लोककथेचा मूलघटकांचा परिचय करून द्या?

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 स्त्रियांच्या लोकगीतांचे विविध प्रकार उदाहरणासह सांगा?

Ans:

2 लोकनाट्याचे प्रकार स्पष्ट करा?

Ans:
